

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Inhoudelijke Ondersteuning**

aan De leden van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport / Jeugd en Gezin

datum 4 juli 2007

Betreffende wetsvoorstel:

31046 Wijziging van de Embryowet in verband met het schrappen van de termijn waarbinnen een voordracht moet worden gedaan voor een koninklijk besluit op grond waarvan artikel 24, onderdeel a, vervalt

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 3 juli 2007 aangenomen door de Tweede Kamer. PvdA, PvdD, ChristenUnie, SGP, CDA en PVV stemden voor.

De stemmingen over de amendementen en moties vonden plaats op 3 juli 2007.

Verworpen, ingetrokken en/of vervallen amendementen

Artikelen I, 33, tweede lid

7 (Ormel / Wiegman-van Meppelen Scheppink)

Het vooralsnog handhaven van het verbod op het speciaal voor wetenschappelijk onderzoek tot stand brengen en gebruiken van embryo's kan bij koninklijk besluit gewijzigd worden. Een eventueel toekomstig besluit om embryo's voor wetenschappelijk onderzoek tot stand te gaan brengen zal een fundamenteel ethische afweging vergen en dient niet via een koninklijk besluit, maar door een wetswijziging tot stand te komen.

Ingetrokken

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 4 juli 2007
kenmerk /
blad 2

Artikelen I, 24 onderdeel a, 31, 33

Artikel II

9 → 13 → 17 → **28** (Kant c.s.)

Het verbod op het speciaal voor wetenschappelijk onderzoek tot stand brengen en gebruiken van embryo's vormt een belemmering voor veelbelovende ontwikkelingen op het gebied van geneeskunde. Het kan gaan om belangrijke gezondheidsproblemen.

Uit het evaluatierapport blijkt dat op basis van een analyse van de wetenschappelijke literatuur de wetenschap zo sterk in beweging is, dat het verbod op dit moment al een belemmering vormt voor de voortgang van enkele onderzoeksrichtingen. Dat geldt eerst en vooral voor onderzoek naar bepaalde vernieuwingen op het gebied van de voortplantingsgeneeskunde maar ook al voor fundamenteel onderzoek op bepaalde terreinen. Uit de analyse van buitenlandse wetgeving blijkt daarnaast, dat zich in de ons omringende landen ontwikkelingen hebben voorgedaan die de wetgever ten tijde van het wetsvoorstel verwachtte. De terughoudendheid in de wetgeving over wetenschappelijk onderzoek met embryo's is in een aantal Europese landen aanzienlijk minder geworden, ook als het gaat om het speciaal tot stand brengen van embryo's voor wetenschappelijk onderzoek.

Twee van de redenen voor de wetgever, indertijd, om aan het verbod een tijdelijk karakter te geven – verwachte wetenschappelijke ontwikkelingen en verschuivende opvattingen in omringende landen – blijken zich inderdaad voor te doen.

Dit amendement regelt derhalve dat op een zo kort mogelijke termijn het verbod op het speciaal tot stand brengen en gebruiken van embryo's ten behoeve van medisch onderzoek wordt opgeheven.

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks, D66 en de VVD

Artikelen oI, 1, 9, 11, 24, 28, 31, 33

Artikel II

10 → 18 → 21 → **23** (Kant c.s.)

Het verbod op het speciaal voor wetenschappelijk onderzoek tot stand brengen en gebruiken van embryo's vormt een belemmering voor veelbelovende ontwikkelingen op het gebied van geneeskunde. Het kan gaan om belangrijke gezondheidsproblemen. Vooral het verbod op celkerntransplantatie is nadelig. Met deze technieken zouden onderzoekers modellen kunnen maken die geschikt zijn om allerlei ziektes te bestuderen en om nieuwe medicijnen te testen. Er zouden bijvoorbeeld spiercellen van een patiënt met de dodelijke ziekte spierdystrofie kunnen worden gekweekt.

De morele afweging over het tot stand brengen van een embryo door middel van transplantatie van de kern van een lichaamscel in een lege eicel – ofwel celkerntransplantatie – zal voor veel mensen ook een andere zijn dan over het tot stand brengen van een embryo door eicellen en zaadcellen bij elkaar te brengen. Dit

datum 4 juli 2007
kenmerk /
blad 3

amendement regelt derhalve dat het moratorium wordt opgeheven voor zover het embryo's betreft die middels celkerntransplantatie tot stand zijn gebracht. Dit betekent dat na aanvaarding door de Eerste Kamer en na bekrachtiging van dit wetsvoorstel door de Koningin dit onderzoek op zeer korte termijn kan plaatsvinden.

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks, D66 en de VVD

24 (Van Miltenburg c.s.)

Dit amendement zal alleen in stemming komen wanneer amendement nr. 23 is aangenomen en bevat derhalve eveneens de wijzigingen van amendement nr. 23. Verder bevat dit amendement dezelfde wijzigingen als amendement nr. 25 en regelt dat wetenschappelijk onderzoek naar erfelijke of aangeboren aandoeningen met speciaal daartoe tot stand gebrachte embryo's mag plaatsvinden, indien redelijkerwijs mag worden aangenomen dat dit onderzoek zal leiden tot de vaststelling van nieuwe wetenschappelijke inzichten op het terrein van erfelijke of aangeboren aandoeningen. Het amendement heft derhalve het moratorium gedeeltelijk op. Dit betekent dat na aanvaarding door de Eerste Kamer en na bekrachtiging van dit wetsvoorstel door de Koningin dit onderzoek op zeer korte termijn kan plaatsvinden.

Amendement 23 is verworpen, hierdoor is amendement 24 komen te vervallen

Artikelen oI, 11, 24, 28, 31, 33

Artikel II

8 → 11 → 16 → **25** (Van Miltenburg c.s.)

Dit amendement regelt wetenschappelijk onderzoek naar erfelijke of aangeboren aandoeningen met speciaal daartoe tot stand gebrachte embryo's mag plaatsvinden, indien redelijkerwijs mag worden aangenomen dat dit onderzoek zal leiden tot de vaststelling van nieuwe wetenschappelijke inzichten op het terrein van erfelijke of aangeboren aandoeningen. Het amendement heft derhalve het moratorium gedeeltelijk op. Dit betekent dat na aanvaarding door de Eerste Kamer en na bekrachtiging van dit wetsvoorstel door de Koningin dit onderzoek op zeer korte termijn kan plaatsvinden.

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks, D66 en de VVD

26 (Kant c.s.)

Dit amendement zal alleen in stemming komen wanneer amendement nr. 25 is aangenomen en bevat derhalve eveneens de wijzigingen van amendement nr. 25.

Verder regelt dit amendement hetzelfde als amendement nr. 27. Het verbod op het speciaal voor wetenschappelijk onderzoek tot stand brengen en gebruiken van embryo's

datum 4 juli 2007
kenmerk /
blad 4

vormt een belemmering voor veelbelovende ontwikkelingen op het gebied van geneeskunde. Het kan gaan om belangrijke gezondheidsproblemen. Vooral het verbod op celkerntransplantatie is nadelig. Met deze technieken zouden onderzoekers modellen kunnen maken die geschikt zijn om allerlei ziektes te bestuderen en om nieuwe medicijnen te testen. Er zouden bijvoorbeeld spiercellen van een patiënt met de dodelijke ziekte spierdystrofie kunnen worden gekweekt.

De morele afweging over het tot stand brengen van een embryo door middel van transplantatie van de kern van een lichaamscel in een ontkernd eencellig embryo – ofwel celkerntransplantatie – zal voor veel mensen ook een andere zijn dan over het tot stand brengen van een embryo door eicellen en zaadcellen bij elkaar te brengen. Dit amendement regelt derhalve dat het moratorium wordt opgeheven voor zover het embryo's betreft die middels celkerntransplantatie in een restembryo, als bedoeld in artikel 8, eerste lid, aanhef, tot stand zijn gebracht. Dergelijke embryo's zijn embryo's die niet gebruikt zullen worden voor het tot stand brengen van een zwangerschap. Dit is bijvoorbeeld het geval bij embryo's waarvan onmiddellijk na de bevruchting blijkt dat ze van onvoldoende kwaliteit zijn om op te kweken voor implantatie, zoals bijvoorbeeld embryo's die door meer dan een zaadcel zijn bevrucht (polyspermie embryo's). Dit betekent dat na aanvaarding door de Eerste Kamer en na bekrachtiging van dit wetsvoorstel door de Koningin dit onderzoek op zeer korte termijn kan plaatsvinden.

Amendement 25 is verworpen, hierdoor is amendement 26 komen te vervallen

Artikelen oI, 11, 24, 28, 31, 33

Artikel II

19 → 20 → 22 → **27** (Kant c.s.)

Het verbod op het speciaal voor wetenschappelijk onderzoek tot stand brengen en gebruiken van embryo's vormt een belemmering voor veelbelovende ontwikkelingen op het gebied van geneeskunde. Het kan gaan om belangrijke gezondheidsproblemen. Vooral het verbod op celkerntransplantatie is nadelig. Met deze technieken zouden onderzoekers modellen kunnen maken die geschikt zijn om allerlei ziektes te bestuderen en om nieuwe medicijnen te testen. Er zouden bijvoorbeeld spiercellen van een patiënt met de dodelijke ziekte spierdystrofie kunnen worden gekweekt.

De morele afweging over het tot stand brengen van een embryo door middel van transplantatie van de kern van een lichaamscel in een ontkernd eencellig embryo – ofwel celkerntransplantatie – zal voor veel mensen ook een andere zijn dan over het tot stand brengen van een embryo door eicellen en zaadcellen bij elkaar te brengen. Dit amendement regelt derhalve dat het moratorium wordt opgeheven voor zover het embryo's betreft die middels celkerntransplantatie in een restembryo, als bedoeld in artikel 8, eerste lid, aanhef, tot stand zijn gebracht. Dergelijke embryo's zijn embryo's die niet gebruikt zullen worden voor het tot stand brengen van een zwangerschap. Dit is

datum 4 juli 2007
kenmerk /
blad 5

bijvoorbeeld het geval bij embryo's waarvan onmiddellijk na de bevruchting blijkt dat ze van onvoldoende kwaliteit zijn om op te kweken voor implantatie, zoals bijvoorbeeld embryo's die door meer dan een zaadcel zijn bevrucht (polyspermie embryo's). Dit betekent dat na aanvaarding door de Eerste Kamer en na bekrachtiging van dit wetsvoorstel door de Koningin dit onderzoek op zeer korte termijn kan plaatsvinden.

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks, D66 en de VVD

Artikelen 2, tweede lid, 5, eerste lid, 9, 11, 24 onderdelen b, c, h, 27, 31, 33, lid 1 en 2

Artikel II

6 → 15 (Van der Vlies)

Dit amendement beoogt een permanent karakter te geven aan het verbod op het speciaal tot stand brengen en het gebruiken van embryo's ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek en andere doeleinden dan het tot stand brengen van een zwangerschap. In het voorliggende wetsvoorstel wordt de wetstechnisch vreemde constructie van de huidige Embryowet voortgezet. De indiener vindt dit ongewenst. Om die reden wordt voorgesteld de mogelijkheid om op grond van artikel 33 bij koninklijk besluit het verbod op te heffen, uit de wet gehaald. De overige wijzigingen vloeien hieruit automatisch voort. Mocht er ooit noodzaak gevoeld worden tot het toestaan van het speciaal tot stand brengen van embryo's voor wetenschappelijk onderzoek, dan moet dit als gevolg van dit amendement plaatsvinden via een normale wettelijke procedure.

Verworpen. Voor: PvdD en de SGP

Artikelen 01, 10, 16, onderdeel D, 19, onderdeel d

12 (Kant)

De bedoeling van dit amendement is om onafhankelijkheid van onderzoek, onder meer onafhankelijkheid in de omgang met financiers, zoveel mogelijk te garanderen. Daarom moeten onderzoeksinstellingen codes opstellen met regels over gewenst en integer gedrag.

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks, D66, PvdD en de PVV

Moties

14 (Kant) om het verbod te herzien op het speciaal voor wetenschappelijk onderzoek tot stand brengen van embryo's

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks en D66